

राज्यात "सिट्रस इस्टेट" ची सन २०२२-२०२३ मध्ये अंमलबजावणी करण्यासाठी रुपये ५९७३.९७ लाख एवढ्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता देऊन रुपये ६५४.२४ लाख एवढा निधी वितरित करण्यास मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: सिईओ-२०२२/प्र.क्र.१७५/९-अ
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : २५ जानेवारी, २०२३

वाचा:-

- १) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई क्र: संप्रऊ २०१८/प्र.क्र.८९/९-अ, दि. ७.०३.२०१९
- २) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई क्र: सीईओ-२०२१/प्र.क्र.१७३/९-अ, दि. १३.०१.२०२२
- ३) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक: अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि. ०४.०४.२०२२
- ४) संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे जा.क्र./फलो-२/सिट्रस इस्टेट/विमानि वि/१५०३६/२२, दिनांक १९.०४.२०२२
- ५) संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे जा.क्र.कृआ/फलो-२/सिट्रस इस्टेट/अनु. मा./१९८४७/२०२२, दिनांक ०२.०६.२०२२
- ६) संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे जा.क्र.कृआ/फलो-२/उप.प्रमा/स्टि/२३३४६/२०२२, दिनांक ०४.०७.२०२२
- ७) संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे जा.क्र.कृआ/फलो-२/मासोदय/३००६०/२०२२, दिनांक ०२.०९.२०२२
- ८) संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे जा.क्र.कृआ/फलो-२/सिट्र इस्टेट/निमा/३५०३२/२२, दिनांक १५.१०.२०२२

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र राज्य हे फलोत्पादनात अग्रेसर राज्य आहे. यामध्ये प्रामुख्याने लिंबूवर्गीय फळपिकांचा समावेश आहे. राज्यात प्रामुख्याने संत्रा, मोसंबी या फळपिकांचे क्षेत्र विदर्भामध्ये जास्त आहे. विदर्भातील संत्रा फळपिकांबाबत शेतकऱ्यांना सामोरे जावे लागणाऱ्या विविध समस्यांचा विचार करून संत्र्याची उत्पादकता व दर्जा वाढविण्यासाठी उपरोक्त वाचा येथील **क्रमांक १** येथे नमूद शासन निर्णयान्वये राज्यात नागपूर, अमरावती व वर्धा जिल्ह्यात "सिट्रस इस्टेट" स्थापन करण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. राज्यात "सिट्रस इस्टेट" या योजनेच्या कार्यक्रम अंमलबजावणीकरिता सन २०२२-२०२३ साठी रुपये ५९७३.९७ लाख एवढ्या निधीची अर्थसंकल्पिय तरतूद करण्यात आली आहे. वित्त विभागाने वाचा येथील **क्रमांक ३** येथील परिपत्रकान्वये एकूण वार्षिक तरतुदीच्या ६०% च्या मर्यादेत निधी वितरीत करण्यास मान्यता दिली आहे. त्यास अनुलक्षून संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी वाचा येथील **क्रमांक ४** ते ८ च्या पत्रान्वये प्रशासकीय मान्यतेसह निधी उपलब्ध करून देण्याची विनंती केली आहे. त्यानुसार राज्यात "सिट्रस इस्टेट" या योजनेची सन २०२२-२०२३ मध्ये अंमलबजावणी करण्यासाठी प्रशासकीय मान्यता देण्याची व आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार शासन पुढीप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

राज्यात अमरावती, नागपूर, व वर्धा जिल्ह्यात संत्रा फळपिकासाठी स्थापन करण्यात आलेल्या "सिट्रस इस्टेट" या योजनेची अंमलबजावणी करण्याकरिता सन २०२२-२०२३ साठी रुपये ५९७३.९७ लाख (रुपये एकोणसाठ कोटी त्र्याहत्तर लाख सत्याण्णव हजार फक्त) इतक्या निधीच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच सदर योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी रुपये ६५४.२४ लाख (रुपये सहा कोटी चोपन्न लाख चोवीस हजार फक्त) इतका निधी आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर (BEAMS) उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. त्याचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे.

(रक्कम रुपये लाखात)

अ.क्र.	बाब	जिल्हा मध्यवर्ती फळरोपवाटिका उमरखेड, ता. मोर्शी, जि. अमरावती	तालुका फळरोपवाटीका धिवरवाडी, ता. काटोल, जि. नागपूर	तालुका फळरोपवाटिका तळेगाव, ता. आष्टी, जि. वर्धा	एकूण
१	उच्च तंत्रज्ञान आधारित रोपवाटिका स्थापना	४९.९४	१५.००	२०.००	८४.९४
२	प्रशासकीय इमारत, कार्यालय, प्रयोगशाळा, प्रशिक्षण भवन, निविष्ठा विक्री केंद्र इ. बांधकाम	०.००	१७५.००	७०.००	२४५.००
३	कलेक्शन, ग्रेडिंग, कोटिंग, पॅकिंग, साठवणूक युनिट स्थापना	०.००	०.००	०.००	०.००
४	अवजारे बँक स्थापना	९३.१०	५०.००	६०.००	२०३.१०
५	पाणी, माती, ऊती व पाने चाचणी प्रयोगशाळा आणि जिवाणू खते उत्पादन	०.००	०.००	४०.००	४०.००
६	मोसंबी/संत्रा वाण विकसित करणे	०.००	०.००	१०.००	१०.००
७	खेळते भांडवल	०.००	०.००	५०.००	५०.००
८	शेतकरी प्रशिक्षण व तंत्रज्ञान प्रात्यक्षिके	३.२०	३.००	१५.००	२१.२०
९	संकीर्ण खर्च	०.००	०.००	०.००	०.००
एकूण		१४६.२४	२४३.००	२६५.००	६५४.२४

२. वरीलप्रमाणे उपलब्ध करून दिलेला निधी चालू वर्षी पुढील लेखाशिर्षांतर्गत खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्रमांक डी-३, २४०१ पीक संवर्धन,
११९ बागायती व भाजीपाला पिके, (०३) रोपमळे,
(०३) (३९) सिट्रस इस्टेट राज्य योजना, (२४०१B०२५)

३. सदर “सिट्रस इस्टेट”ची अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने विभागीय कृषि सह संचालक, नागपूर, विभागीय कृषि सह संचालक, अमरावती यांना संनियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच सदर “सिट्रस इस्टेट” करिता वितरित करण्यात आलेला निधी कोषागारातून आंहरित करण्याकरिता सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना आंहरण व संवितरण अधिकारी आणि आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
४. निधी खर्च करताना महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका व वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिकेमध्ये उल्लेख केलेल्या तसेच नियोजन व वित्त विभागाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना व प्रचलित निकष, वित्तीय अधिकाराचे प्रत्यायोजन तसेच वित्त विभागाने वेळोवेळी दिलेल्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करावे.
५. सदर “सिट्रस इस्टेट” करिता वेळोवेळी उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या निधीच्या विनियोगाबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आयुक्त (कृषि) यांनी शासनास वेळोवेळी सादर करावे. तसेच “सिट्रस इस्टेट” स्थापन करणेबाबतचा प्रगती अहवाल दर तीन महिन्यांनी शासनास सादर करावा.
६. सदर शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्रमांक: अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दिनांक ४ एप्रिल, २०२२ मधील अटी व शर्तीचे अनुपालन करण्याच्या अधीन राहून विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२३०१२५१५१०२५८१०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने सांक्षातिक करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(बा. म. आसोले)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ३) मा. उप मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ४) मा. मंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ५) मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र राज्य.
- ६) मा.राज्यमंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ७) मा. सभापती /उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, मुंबई.
- ८) मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, मुंबई.
- ९) सर्व मा. विधानपरिषद/विधानसभा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य.
- १०) मा. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- ११)अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- १२)अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- १३)प्रधान सचिव (कृषि व फलोत्पादन) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक,मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
- १४)आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य,पुणे.
- १५)संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य,पुणे.
- १६)विभागीय कृषि सहसंचालक, अमरावती/नागपूर/वर्धा.

- १७) जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, अमरावती/नागपूर/वर्धा.
- १८) सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १९) महालेखापाल-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) मुंबई/नागपूर,
- २०) संचालक, लेखा व कोषागार अधिकारी, मुंबई (२ प्रती)
- २१) जिल्हा कोषागार अधिकारी, अमरावती/नागपूर/वर्धा,
- २२) माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- २३) कक्ष अधिकारी (२-अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- २४) निवड नस्ती.